

open te staan voor een ander weer in sprookjes te geloven met liefde aan de liefde te werken een goede daad te verrichten goede voornemens waar te maken een voorwoord te schrijven

Geschreven wetten en regels zijn hard nodig in een maatschappij als de onze. Maar net zo noodzakelijk zijn de ongeschreven regels en opvattingen waarmee we met elkaar de samenleving maken. Het zijn de regels die zijn ontstaan uit een behoefte om op een prettige manier met elkaar te leven.

Al deze ongeschreven regels zou je kunnen samenvatten onder de noemer 'verantwoordelijk burgerschap'. En dat beperkt zich niet tot gehoorzaamheid en braafheid. Integendeel. Een kritische houding en een gezonde tegendraadsheid horen daar net zo goed bij.

Verantwoordelijk burgerschap is belangrijk bij het versterken van de kwaliteit van onze samenleving. Maar wat houdt het concreet in? Wat kun je doen en laten als verantwoordelijk burger? En wat is de rol van de overheid zelf? Het kabinet heeft het voortouw genomen in de discussie over wat in Nederland onder verantwoordelijk burgerschap wordt verstaan. Er zijn in het hele land discussiebijeenkomsten georganiseerd waar mensen mee konden praten over het idee van burgerschap. Op onze website www.handvestburgerschap.nl is ook uitgebreid meegediscussieerd.

De 53 thema's van deze kalender vormen een weerslag van die discussie en laten soms letterlijk zien wat mensen over dit onderwerp hebben gezegd. Hiermee is de kalender vooral een product van u geworden. Uit de wekelijkse thema's kunt u inspiratie halen voor uw eigen burgerschap. Vanuit het idee: samen voor de samenleving.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Guusje ter Horst

... het nieuwe jaar in te duiken.

Het nieuwe jaar, daar moet je altijd weer even moed voor verzamelen. Omdat het nieuwe jaar klinkt naar: nieuw begin, frisse start, lekker ertegenaan. Nou vooruit, laten we deze week dan nog even relaxen. Dan hebben we straks voldoende energie voor die duik in het nieuwe jaar. En om samen te gaan voor de samenleving. Gelukkig 2010!

31 december oudejaarsdag

DECEMBER 2009 / JANUARI 2010

28

maandag

1

vrijdag

Nieuwjaarsdag

29

dinsdag

2

zaterdag

30

woensdag

3

zondag

31

donderdag

Oudejaarsdag

notities

... goede voornemens waar te maken.

Goede voornemens waarmaken is eigenlijk helemaal niet moeilijk. De truc is: neem je iets voor dat niet te veel moeite kost. Je sociaal opstellen bijvoorbeeld, eens een praatje maken met een ander. Of, zoals een deelnemer aan de discussiebijeenkomst in Nieuwegein het zei: "Mensen ontmoeten buiten je eigen sfeer. Bier en bitterballen en het komt allemaal goed."

JANUARI 2010

4

maandag

8

vrijdag

5

dinsdag

9

zaterdag

6

woensdag

10

zondag

7

donderdag

notities

... open te staan voor een ander.

“Respect? Daar wordt ongelofelijk veel over gesproken. Het woord komt me de neus uit. Stoppen met dat woord uit te spreken, maar gewoon doen. Niet alleen zeggen, maar ook werkelijk laten zien. En niet alleen voor mensen, maar ook voor het milieu en alles om je heen”, aldus een deelnemer aan de discussiebijeenkomst in Nieuwegein.

17 januari Wereldreligiedag

JANUARI 2010

11

maandag

15

vrijdag

12

dinsdag

16

zaterdag

13

woensdag

17

zondag

Wereldreligiedag

14

donderdag

notities

... weer in sprookjes te geloven.

Er was eens een kind dat werd voorgelezen. Dat was goed voor zijn taalgevoel en fantasie. Later werd hij geholpen met lezen door een leeshulp van een bedrijf in de buurt. Door het hele land oefenen werknemers van bedrijven en overheden in hun lunchpauze op scholen het technisch lezen met kinderen die daarbij hulp kunnen gebruiken. En de kinderen? Die lezen nog lang en gelukkig.

Vanaf 20-1 De Nationale Voorleesdagen
www.nationalevoorleesdagen.nl

JANUARI 2010

18

maandag

22

vrijdag

19

dinsdag

23

zaterdag

20

woensdag

Start De Nationale Voorleesdagen

24

zondag

21

donderdag

notities

... de overheid op te porren.

De overheid heeft het goed met ons voor. Maar mag zelf ook wel de handen uit de mouwen steken als het om burgerschap gaat. De overheid hoort bijvoorbeeld service te verlenen, integer te zijn en duidelijk antwoord te geven op vragen. Verder moet de overheid procedures tijdig afhandelen. Kom op, beste ambtenaren, doe je best.

JANUARI 2010

25

maandag

29

vrijdag

26

dinsdag

30

zaterdag

27

woensdag

31

zondag

28

donderdag

notities

... de Nederlandse taal te leren.

Gülücük! Felicitatie of scheldwoord? Wie de taal niet spreekt, kan maar moeilijk deel uitmaken van een samenleving. Je raakt snel in een isolement. Jammer, want een goede plek in de samenleving is erg bepalend voor hoe een mens zich voelt. Met andere woorden: wie geen Nederlands spreekt, maakt zichzelf ongelukkig. En gülücük is 'glimlach' in het Turks.

www.hetbegintmettaal.nl

FEBRUARI 2010

1

maandag

5

vrijdag

2

dinsdag

6

zaterdag

3

woensdag

7

zondag

4

donderdag

notities

... met liefde aan de liefde te werken.

Op Valentijnsdag wordt dit jaar weer de Valentine Peace Celebration gehouden. Doel van deze bijeenkomst is om Valentijnsdag te verbinden met wereldvrede. Liefde, verbondenheid en vrede komen bij elkaar. "Samen vormen we de verandering die we in de wereld willen zien en kunnen we wonderen verrichten", aldus de organisatie.

14 februari Valentijnsdag
www.valentinepeace.nl

FEBRUARI 2010

8

maandag

12

vrijdag

9

dinsdag

13

zaterdag

10

woensdag

14

zondag

Valentijnsdag
Carnaval

11

donderdag

notities

... van iedere dag een feest te maken.

Nieuwjaarsdag, Pasen, Koninginnedag, Kerstmis – de Nederlandse feestdagen zijn wel bekend. Maar inmiddels wordt in Nederland ook het Suikerfeest, Jom Kipoer, Chinees Nieuwjaar en Makar Sankranti gevierd. En zat Jamshid uit Afghanistan (rechts vooraan met witte steek) in de jeugdraad van Elf in Veghel. Alaaf, Jamshid!

14 - 16 februari carnaval

FEBRUARI 2010

15

maandag

Carnaval

19

vrijdag

16

dinsdag

Carnaval

20

zaterdag

17

woensdag

21

zondag

18

donderdag

notities

... in verzet te komen tegen onrecht.

“De wereld is een gevaarlijke plek om te leven, niet door de mensen die kwaad willen, maar door de mensen die er niets tegen doen.”

(Albert Einstein, 1879-1955)

25 februari herdenking Februaristaking 1941
www.februaristaking.nl

FEBRUARI 2010

22

maandag

26

vrijdag

23

dinsdag

27

zaterdag

24

woensdag

28

zondag

25

donderdag

Herdenking Februaristaking

notities

... je stemrecht serieus te nemen.

Stemrecht is de basis van de democratie. Of, zoals een jongere over de gemeenteraadsverkiezingen zei: "Als je niet stemt, mag je ook niet klagen. Pas als je je stem uitbrengt, heb je recht van spreken." In de gemeente kan je stem bepalend zijn. Je kunt bijvoorbeeld merken dat een groep mensen echt invloed kan uitoefenen op de keuzes die worden gemaakt.

3 maart gemeenteraadsverkiezingen

MAART 2010

1

maandag

Holi (Hindoestaanse nieuwjaarsdag)

5

vrijdag

2

dinsdag

6

zaterdag

3

woensdag

Gemeenteraadsverkiezingen

7

zondag

4

donderdag

notities

... meer vrouwen in de top te krijgen.

Vrouwen doen de dingen anders dan mannen. Maar daar is op veel plekken in de samenleving nog te weinig van te merken. De top van grote bedrijven: bijna 100% mannen. Gemiddeld salaris: 23% lager dan mannen. Wereldwijd doen vrouwen 66% van al het werk, terwijl ze maar 10% van het wereldinkomen verdienen en maar 1% van alle bezittingen hebben.

8 maart Internationale Vrouwendag
www.vrouwendag.nl

MAART 2010

8

maandag

Internationale Vrouwendag

12

vrijdag

9

dinsdag

13

zaterdag

10

woensdag

14

zondag

11

donderdag

notities

... je eigen straat op te schonen.

“Hou zelf toezicht op de publieke ruimte”, zei iemand in Almere. “Niet de gemeente bellen van: hé, er ligt hier een oude fiets voor de deur, maar zelf even die fiets opruimen.” Dat zou inderdaad helpen. De Landelijke Opschoondag op 20 maart is een mooi begin daarvoor. Deze valt samen met de vrijwilligersdag NL DOET. Want dat opschonen, dat gaat allemaal met vrijwilligers.

19-20 maart NL DOET - www.nldoet.nl
20 maart Opschoondag - www.nederlandschoon.nl

MAART 2010

15

maandag

19

vrijdag

NL DOET

16

dinsdag

20

zaterdag

NL DOET
Opschoondag

17

woensdag

21

zondag

18

donderdag

notities

... een goede daad te verrichten.

Zelf willen de scouts het er eigenlijk niet meer over hebben. De goede daad. Want dat zou een oud en schimmelig idee zijn. Scouting bestaat dit jaar 100 jaar en draait tegenwoordig veel meer om leuke dingen doen, samenwerken, avontuur. Toch zit die dagelijkse goede daad van de padvinder nog in het collectieve geheugen. Hoe zou dat toch komen?

27 maart Nationale Scoutingdag
www.scouting.nl

MAART 2010

22

maandag

26

vrijdag

23

dinsdag

27

zaterdag

Nationale Scoutingdag

24

woensdag

28

zondag

25

donderdag

notities

... de bloemen weer buiten te zetten.

In de wijk De Hambaken in 's-Hertogenbosch helpen jongeren ouderen en mindervaliden bij het onderhoud van hun tuinen: snoeien, grasmaaien, bollen planten, onkruid wieden. In ruil daarvoor krijgen de jongeren boksspullen en kunnen ze meedoen aan boksslessen in de Hambaken Gym.

MAART / APRIL 2010

29

maandag

2

vrijdag

Goede Vrijdag

30

dinsdag

Pesach (joods paasfeest)

3

zaterdag

31

woensdag

4

zondag

Eerste paasdag

1

donderdag

notities

... over je eigen grenzen te kijken.

Sympathie is aardig, een baan is beter. Aldus Emplooi, een arbeidsbemiddelingsbureau voor vluchtelingen. In het hele land werken ruim 140 adviseurs onbetaald voor dit bureau. Mensen die al een professionele loopbaan achter de rug hebben, zetten zich vrijwillig in en hebben de afgelopen jaren al meer dan 10.000 vluchtelingen geplaatst op de Nederlandse arbeidsmarkt. Een mooie mix van zakelijkheid en idealisme.

www.emplooi.net

APRIL 2010

5

maandag

Tweede paasdag

9

vrijdag

6

dinsdag

10

zaterdag

7

woensdag

11

zondag

8

donderdag

notities

... te vechten voor je wipkip.

“We beheren in onze wijk de groene ruimte zelf en maaien het gras in de speeltuin. Maar de schommel was te laag en de wipkip gevaarlijk, vond de gemeente. En dat ronde grasveldje, dat kon niet, zei de ambtenaar. Dat zorgt voor hogere kosten voor het groenbeheer. Maar wij maaien toch zelf? Niets mee te maken. Inmiddels hebben we geen schommel en geen wipkip meer. Maar wel een vierkant grasveldje.” Een reactie op www.handvestburgerschap.nl.

APRIL 2010

12

maandag

16

vrijdag

13

dinsdag

17

zaterdag

14

woensdag

18

zondag

15

donderdag

notities

... de vlag uit te steken.

Soms wil je de vlag uitsteken. Maar de meneer die een vlaggenmast bij zijn huis wilde plaatsen, moest daarvoor wel een bouwvergunning aanvragen. Hij diende foto's, tekeningen, plattegronden en situatieschetsen mee te nemen en leges te betalen. De kosten waren hoger dan de vlaggenmast. Hij deed zijn beklag. Met succes. Inmiddels wordt hard gewerkt aan de vermindering van het aantal vergunningen.

www.burgercentraal.nl

APRIL 2010

19

maandag

23

vrijdag

20

dinsdag

24

zaterdag

21

woensdag

25

zondag

22

donderdag

notities

... het lintjes te laten regenen.

Moderne helden. Dat zijn niet alleen personen die zich met gevaar voor eigen leven opofferen voor een ander, maar ook mensen die je komen opzoeken als je ziek bent, die naschoolse activiteiten organiseren in probleemwijken of die uitvindingen doen om een schonere wereld te creëren. Ken jij zo'n held, draag hem of haar dan voor voor een lintje!

30 april Koninginnedag
www.lintjesregen.com

APRIL / MEI 2010

26

maandag

30

vrijdag

Koninginnedag

27

dinsdag

1

zaterdag

28

woensdag

2

zondag

29

donderdag

notities

... met blijheid de vrijheid te vieren.

Nationale Bevrijdingsdag. Het is één van de weinige herdenkingsdagen waarvan vrijwel iedereen in Nederland weet wat we vieren: de bevrijding van de Duitse bezetting. Ofwel: de vrijheid. In deze tijd weten we ook maar al te goed wat een voorrecht het is om in vrijheid te leven. Via de media komen ons vaak genoeg andere verhalen ter ore. Bevrijdingsdag wordt dan ook steeds meer: Dag van de Vrijheid.

www.qen5.mei.nl

MEI 2010

3

maandag

7

vrijdag

4

dinsdag

Nationale Herdenking

8

zaterdag

5

woensdag

Bevrijdingsdag

9

zondag

Moederdag

6

donderdag

notities

... te vragen hoe het thuis gaat.

Huiselijk geweld komt in de beste families voor. Bedek het niet met de mantel der liefde. Vrienden en familie vangen vaak de eerste signalen van huiselijk geweld op. Zoals blauwe plekken, bijtonden, verdwenen tanden. Soms is een vrouw opvallend onderdanig, een kind agressief, heeft leerproblemen of maakt tekeningen over geweld. Vraag dan hoe het gaat, zo nodig onder vier ogen.

Steunpunt Huiselijk Geweld
www.shginfo.nl

MEI 2010

10

maandag

14

vrijdag

11

dinsdag

15

zaterdag

12

woensdag

16

zondag

13

donderdag

Hemelvaartsdag

notities

... een voorbeeld te zijn in het verkeer.

Een lijnbus wordt gesneden. Een vrachtwagenbestuurder krijgt "de vinger". Als fietser in de grote stad is het overleven en aardig blijven. Je kunt er maar beter niets van zeggen als je van je sokken wordt gereden. We zijn soms enorme hufters in het verkeer. Draai het eens om. Geef die vrachtwagen de ruimte om in te halen. Zeg iets vriendelijks, in plaats van die agent een grote bek te geven. Een rustige hartslag is belangrijker dan het toerental van je auto.

MEI 2010

17

maandag

21

vrijdag

18

dinsdag

22

zaterdag

19

woensdag

23

zondag

Eerste pinksterdag

20

donderdag

notities

... ergens helemaal voor te gaan.

“Een uit de hand gelopen hobby”, zegt oprichter en organisator Jan Smeets over Pinkpop, het popfestival dat jaarlijks tijdens het pinksterweekeinde in het Zuid-Limburgse Landgraaf wordt gehouden. In 1970 organiseerde hij Pinkpop voor het eerst. Belangeloos. Niemand verwachtte dat het zo'n groot succes zou worden, maar Jan Smeets ging ervoor. Nu, ruim veertig jaar later, is Pinkpop groter dan ooit.

30 mei Dag van de Passie

MEI 2010

24

maandag

Tweede pinksterdag

28

vrijdag

25

dinsdag

29

zaterdag

26

woensdag

30

zondag

Dag van de Passie

27

donderdag

notities

... weer eens kind te zijn.

Balletje trappen, hinkelen, tikkertje met verlos. Kinderen willen de ruimte op straat. Op de Nationale Straatspeeldag worden straten afgesloten en wordt aandacht gevraagd voor een verkeersveilige inrichting van buurten en wijken. Maar ook voor verkeersveilig gedrag. Niet harder dan 30 km rijden in een woonwijk, de auto niet op de stoep zetten, ons in een kind verplaatsen.

2 juni Nationale Straatspeeldag
www.veiligverkeernederland.nl

MEI / JUNI 2010

31

maandag

4

vrijdag

1

dinsdag

5

zaterdag

2

woensdag

Nationale Straatspeeldag

6

zondag

3

donderdag

notities

... niet alleen voor jezelf te scoren.

Je belangeloos inzetten voor een ander of voor je sportclub, dat geeft bijna net zo'n goed gevoel als zelf een doelpunt scoren. "Maar het vrijwilligerswerk moet wel aansluiten bij je interesses, want dan is het leuk om je in te zetten", merkt iemand op tijdens de discussiebijeenkomst in Almere. "Het hoeven niet veel uren per week te zijn. Een kleine daad die bij je past, is al goed."

11 juni begin WK voetbal

JUNI 2010

7

maandag

11

vrijdag

Begin WK voetbal

8

dinsdag

12

zaterdag

9

woensdag

13

zondag

10

donderdag

notities

... vaders ook door de week het vlees te laten snijden.

“Wie is toch die man die iedere zondag het vlees komt snijden?” vroeg een jongetje zich een paar jaar geleden af in een SIRE-spotje. Omdat vaders toen zo druk waren en altijd onderweg. Intussen hebben vaders de zorg voor hun kinderen meer op zich genomen. Vaders snijden niet alleen het vlees, maar maken ook het eten klaar.

20 juni Vaderdag

JUNI 2010

14

maandag

18

vrijdag

15

dinsdag

19

zaterdag

16

woensdag

20

zondag

Vaderdag

17

donderdag

notities

... eens door een roze bril te kijken.

“Nederland is een land waar niemand zijn eigen ik hoeft te verstoppen”, staat op www.discriminatie.nl. “Het is een plek waar niet geoordeeld wordt over bijvoorbeeld huidskleur, handicap, leeftijd of seksuele voorkeur. Iedereen moet zichzelf kunnen zijn en zich thuis kunnen voelen. In Nederland mag iedereen zijn of haar eigen ik laten zien.”

26 juni Roze Zaterdag
www.rozezaterdag.nl

JUNI 2010

21

maandag

25

vrijdag

22

dinsdag

26

zaterdag

Roze Zaterdag

23

woensdag

27

zondag

24

donderdag

notities

... te gaan voor pure chocola.

Op 1 juli 1863 werd in de Nederlandse kolonies de slavernij afgeschaft. Meer dan 45.000 slaven werden vrijgelaten. Ieder jaar herdenken we dit tijdens Ketikoti. Maar heb je er wel eens bij stilgestaan dat je door je koopgedrag slavernij elders op de wereld misschien wel in stand houdt? Zoals kinderarbeid in de cacao- en katoenproductie? Punt van aandacht, zo staat op www.handvestburgerschap.nl.

1 juli Ketikoti

JUNI / JULI 2010

28

maandag

2

vrijdag

29

dinsdag

3

zaterdag

30

woensdag

4

zondag

1

donderdag

Ketikoti

notities

... het beslissende punt te maken.

Stel je voor: naast je wijk wordt een woonwagenkamp gepland. Prima. Je kan je niet herinneren dat je ooit moeilijkheden hebt gehad met woonwagenbewoners en Frans Bauer is ook een heel aardige man. Maar een aantal burens begint een hetze. Je kunt je mond houden. Maar je kunt ook laten weten wat je vindt en op het beslissende moment je mond opendoen.

11 juli finale WK voetbal

JULI 2010

5

maandag

9

vrijdag

6

dinsdag

10

zaterdag

7

woensdag

11

zondag

Finale WK voetbal

8

donderdag

notities

... de boel de boel te laten.

Laten we eerlijk zijn, we kunnen niet 365 dagen per jaar
verantwoordelijk burger zijn...

JULI 2010

12

maandag

16

vrijdag

13

dinsdag

17

zaterdag

14

woensdag

18

zondag

15

donderdag

notities

... iedere dag een stap te zetten.

“Wij lopen de Vierdaagse mee vol levenslust en moed.
Als goede lopers blijven wij, altijd op goede voet.
Want wij zijn één voor allen en allen zijn wij één.
Zo willen wij door Neêrland en door het leven heen.”

*Uit het officiële Vierdaagselied dat in 1932 gecomponeerd
werd door de Nijmeegse musicus H.A. van Mechelen. De tekst
is van J.P.J.H. Clinge Doorenbos.*

20-23 juli Vierdaagse in Nijmegen
www.4daagse.nl

JULI 2010

19

maandag

23

vrijdag

Einde Vierdaagse in Nijmegen

20

dinsdag

Start Vierdaagse in Nijmegen

24

zaterdag

21

woensdag

25

zondag

22

donderdag

notities

... lekker uit je bol te gaan.

Ieder viert feest op zijn eigen manier. De één met een kopje koffie en een gebakje, de ander met veel muziek en uitbundige dans. Zoals op het Zomercarnaval in Rotterdam. Alle kleuren vinden elkaar daar in muziek en dans.

30 en 31 juli Zomercarnaval Rotterdam
www.zomercarnaval.nl

JULI / AUGUSTUS 2010

26

maandag

30

vrijdag

Zomercarnaval Rotterdam

27

dinsdag

31

zaterdag

Zomercarnaval Rotterdam

28

woensdag

1

zondag

29

donderdag

notities

... je normen en waarden te verdedigen.

“Ik ben opgevoed met het idee dat je een ander niet met jouw rotzooi opzadelt. Toen ik laatst zag hoe een jongen zijn lege limonadeblikje op straat gooide, heb ik er wat van gezegd. Ik vind dat logisch. Want wat zijn mijn normen waard als ik niets doe om ze te verdedigen?”
Reactie op www.handvestburgerschap.nl.

AUGUSTUS 2010

2

maandag

6

vrijdag

3

dinsdag

7

zaterdag

4

woensdag

8

zondag

5

donderdag

notities

... terug te kijken naar andere tijden

“Ik sta hier, net als velen van u, als een kind van Indië. Net als bij u roept deze herdenking bij mij emoties op. Herinneringen die je de rest van je leven meedraagt, maar een optimistische en toekomstgerichte levenshouding niet in de weg hoeven te staan. Immers, herdenken is, naast herinneren, ook vooruitzien.”

*Uit de herdenkingstoespraak van dr. Bernard Bot,
voormalig minister van Buitenlandse Zaken*

15 augustus Indië-herdenking www.indieherdenking.nl

AUGUSTUS 2010

9

maandag

13

vrijdag

10

dinsdag

14

zaterdag

11

woensdag

Begin ramadan

15

zondag

Indië-herdenking

12

donderdag

notities

... van tijd tot tijd te onthaasten.

Meneer van hiernaast
Heb geen tijd, heb geen tijd
Meneer van hiernaast heb geen tijd voor ontbijt
En hij eet maar helemaal niet meer
Want dat zal hem zoveel tijd besparen
En dat scheelt hem in het geheel zeven jaren
Ongeveer, ongeveer, ongeveer
Dus hij eet niet meer
Die meneer

Annie M.G. Schmidt, 1911-1995, Tot hier toe, 1986, Querido.

AUGUSTUS 2010

16

maandag

20

vrijdag

17

dinsdag

21

zaterdag

18

woensdag

22

zondag

19

donderdag

notities

... een held te zijn op het juiste moment.

“Moed is een essentieel onderdeel van een samenleving. De overheid laat zich bij haar besluiten leiden door angst. Dat lijkt me niet het goede voorbeeld”, zegt iemand op www.handvestburgerschap.nl. Misschien moet de overheid een voorbeeld nemen aan de mensen die zijn onderscheiden door de Stichting Carnegie Heldenfonds. Helden die kinderen redden van brandende hooizolders en bejaarden uit te water geraakte auto's.

www.carnegiefonds.nl

AUGUSTUS 2010

23

maandag

27

vrijdag

24

dinsdag

28

zaterdag

25

woensdag

29

zondag

26

donderdag

notities

... de draad weer op te pakken.

Ergens na de vakantie moeten we de draad weer oppakken. Terug naar het werk, weer naar school. En als we onze kinderen dan leren veilig te fietsen, laten we dan niet zelf door rood rijden. "Opvoeding is de basis voor het aanleren van normen en goed gedrag", werd tijdens discussiebijeenkomsten meer dan eens gezegd. En die opvoeding is primair de verantwoordelijkheid van de ouders.

AUGUSTUS / SEPTEMBER 2010

30

maandag

3

vrijdag

31

dinsdag

4

zaterdag

1

woensdag

5

zondag

2

donderdag

notities

... elkaar op te zoeken.

Na dertig dagen vasten wordt de ramadan afgesloten met het Suikerfeest. Buren, familie en vrienden zoeken elkaar op om samen te genieten van het eten. Lekker en vooral veel zoet. Op www.handvestburgerschap.nl werd geklaagd over het gebrek aan ontmoetingsplekken voor dit soort gelegenheden. Maar ja, wat let je om die zelf te creëren?

vanaf 10 september Suikerfeest
www.ramadan.nl

SEPTEMBER 2010

6

maandag

10

vrijdag

Suikerfeest (Id-al-Fitr, einde ramadan)

7

dinsdag

11

zaterdag

8

woensdag

12

zondag

9

donderdag

notities

... een goede buur te zijn.

De omgeving
van de mens
is zijn medemens

J.A. Deelder
uit *Vrijwel alle gedichten* (2004), *De Bezige Bij*

18 september Nationale Burendag
www.burendag.nl

SEPTEMBER 2010

13

maandag

17

vrijdag

14

dinsdag

18

zaterdag

Nationale Burendag
Jom Kipoer (Joodse religieuze dag)

15

woensdag

19

zondag

16

donderdag

notities

... naar de troonrede te luisteren.

“Wij hebben elkaar en ons land veel te bieden door in saamhorigheid vast te houden aan de traditie van vrijheid, verantwoordelijk burgerschap en een actieve Europese en internationale opstelling.”

Koningin Beatrix in haar troonrede, 2009

21 september Prinsjesdag

SEPTEMBER 2010

20

maandag

24

vrijdag

21

dinsdag

Prinsjesdag

25

zaterdag

22

woensdag

26

zondag

23

donderdag

notities

... actief te blijven na je pensioen.

Actief blijven na je pensioen. Gelukkig zijn er genoeg ouderen voor wie dat geen enkel probleem is. Die zo lang mogelijk hun kennis, kunde en levenservaring kunnen en willen inzetten voor de samenleving. Dat is goed nieuws, want actief blijven houdt ouderen gezond en vitaal.

1 oktober Internationale Dag van de Ouderen
www.zilverenkracht.nl

SEPTEMBER / OKTOBER 2010

27

maandag

1

vrijdag

Internationale Dag van de Ouderen

28

dinsdag

2

zaterdag

29

woensdag

3

zondag

30

donderdag

notities

... respectvol met dieren om te gaan.

Dierenmishandeling. Beelden van kistkalveren, kreuple paarden en verminkte schapen doemen op. Het is vaak dichterbij dan veel mensen denken. De goudvis die voor de zomervakantie even door het toilet wordt gespoeld. Een hond vastgeknoopt aan een boom. Ondervoede dieren. Denk dus even na bij de aanschaf van een huisdier. En bij een vermoeden van dierenmishandeling, bel de politie.

4 oktober Dierendag

OKTOBER 2010

4

maandag

Dierendag

8

vrijdag

5

dinsdag

9

zaterdag

6

woensdag

10

zondag

7

donderdag

notities

... de straten veilig te maken.

's Avonds de straat op. Eén op de vier mensen durft dat niet meer. Wat kun je daaraan doen? Maak een praatje met de mensen die in de buurt wonen. "Mensen denken vanuit hun gezin, niet vanuit de buurt of de wijk. Buurtpreventie is niet op te lossen door de politie, wel door een burger die de buurt gezellig en veilig wil maken", aldus een deelnemer aan de discussie in Bergen op Zoom.

OKTOBER 2010

11

maandag

15

vrijdag

12

dinsdag

16

zaterdag

13

woensdag

17

zondag

14

donderdag

notities

... het hartgrondig met elkaar oneens te zijn.

“Ik ben het niet eens met wat u zegt, maar ik ben bereid mijn leven te geven voor uw recht deze mening te uiten.”

(Voltaire, Frans schrijver en filosoof, 1694-1778)

OKTOBER 2010

18

maandag

22

vrijdag

19

dinsdag

23

zaterdag

20

woensdag

24

zondag

21

donderdag

notities

... eens even stil te zijn.

“Luisteren naar elkaar. Daar begint het mee. Een ander in zijn waarde laten. En gewoon vragen hoe het met de ander gaat, dat vergeten we vaak.” Gehoord op de discussiebijeenkomst in Leeuwarden.

OKTOBER 2010

25

maandag

29

vrijdag

26

dinsdag

30

zaterdag

27

woensdag

31

zondag

28

donderdag

notities

... een keer hard te gillen.

“Het is ons beleid”, zei de man op het ministerie, “dat burgers binnen drie dagen antwoord krijgen.” “En dat klopte”, reageert meneer B. “Ik had een vraag over luchtvervuiling. Binnen twee dagen was er een brief van het ministerie met een bevestiging. Mijn vraag zou adequaat beantwoord worden. Dat is nu zes weken geleden.” Reactie op www.handvestburgerschap.nl.

www.nationaleombudsman.nl

NOVEMBER 2010

1

maandag

5

vrijdag

Divali (Hindoestaans lichtjesfeest)

2

dinsdag

6

zaterdag

3

woensdag

7

zondag

4

donderdag

notities

... als een warme jas te zijn.

Als mantelzorgers zorgen je langdurig en onbetaald voor een familielid, vriend of kennis die chronisch ziek, gehandicapt of hulpbehoevend is. Heel vanzelfsprekend, vinden de 3,7 miljoen mantelzorgers in Nederland. "Maar dan wil je wel dat je goede ondersteuning krijgt, als het even niet meer gaat", aldus een deelnemer aan de discussie in Bergen op Zoom.

10 november Dag van de Mantelzorg

NOVEMBER 2010

8

maandag

12

vrijdag

9

dinsdag

13

zaterdag

10

woensdag

Dag van de Mantelzorg

14

zondag

11

donderdag

notities

... vandaag aan morgen te denken.

“Het is makkelijk om niet het water te laten lopen als je je tanden poetst, het licht uit te doen als je de kamer uitgaat, de tv uit te zetten en niet op stand-by, opladers uit het stopcontact te halen, je glas naar de glasbak te brengen”, schrijft iemand op www.handvestburgerschap.nl. “Want een betere wereld begint bij jezelf. Dat vind ik nog altijd een mooie slogan.”

NOVEMBER 2010

15

maandag

19

vrijdag

16

dinsdag

Offerfeest (Eid el- Adha)

20

zaterdag

Internationale Dag van de Rechten van het Kind

17

woensdag

21

zondag

18

donderdag

notities

... minderheidsstandpunten te accepteren.

“Geen enkele democratie kan lang bestaan als zij niet als fundament voor haar bestaan de erkenning van de rechten van minderheden accepteert.”

Franklin D. Roosevelt, president van de Verenigde Staten van Amerika van 1932 tot 1946.

NOVEMBER 2010

22

maandag

26

vrijdag

23

dinsdag

27

zaterdag

24

woensdag

28

zondag

25

donderdag

notities

... iemands buddy te zijn.

“Echt aandacht hebben voor een ander is de basis van verantwoordelijk burgerschap”, zegt een deelnemer aan de discussie in Groningen. Een goed voorbeeld zijn de “buddy’s”, maatjes die volwassenen of kinderen met problemen ondersteunen. Mooie gedachte die is voortgekomen uit de buddyprojecten voor aids-patiënten.

1 december Wereld Aids Dag

NOVEMBER / DECEMBER 2010

29

maandag

3

vrijdag

30

dinsdag

4

zaterdag

1

woensdag

Wereld Aids Dag

5

zondag

Sinterklaas

2

donderdag

notities

... iets helemaal vrijwillig te doen.

Theo, jeugdleider van voetbalteam F6. Maria, luizenmoeder. Mohammed, speeltuinmedewerker. Nico, geeft computerles aan senioren. Amina, bloeddonor. Gerrit, wijkpraatpaal. Mieke, geeft Nederlandse les aan vluchtelingen. Peter, penningmeester zangvereniging. Dineke, wandelt met gehandicapten. Shivano, redacteur wijkkrant. Carla, EHBO'ster. Mavis, collectant.

7 december Nationale Vrijwilligersdag

DECEMBER 2010

6

maandag

10

vrijdag

Internationale Dag van de Mensenrechten

7

dinsdag

Nationale Vrijwilligersdag

11

zaterdag

8

woensdag

12

zondag

9

donderdag

notities

... nieuwe Nederlanders welkom te heten.

Op naturalisatiedag overhandigen gemeenten tijdens een feestelijke ceremonie het Nederlandse paspoort aan nieuwe burgers die hun inburgeringsexamen met succes hebben afgelegd. Als afsluiting van het integratieproces wordt er stilgestaan bij de rechten en plichten die bij het Nederlanderschap horen. Zo'n oranje tompouce die de kersverse Nederlanders na de ceremonie krijgen, zou dat nou een recht of een plicht zijn?

15 december naturalisatiedag

DECEMBER 2010

13

maandag

17

vrijdag

14

dinsdag

18

zaterdag

15

woensdag

Naturalisatiedag

19

zondag

16

donderdag

notities

... samen een boom op te zetten.

Tiny en Lau zijn er een YouTube-hit mee geworden, met het opzetten van de kerstboom en het ontwarren van de lampjes. "Altijd dat gezeik met jou. Ken je alles #@\$%!% na gaan lopen. 't Zit helemaal door mekaar gefrommeld. Sjongejongejonge." Kerst hoort een feest van de vrede te zijn. Misschien moeten we eens een boom opzetten over de manier waarop we met elkaar omgaan.

25-26 december Kerstmis

DECEMBER 2010

20

maandag

24

vrijdag

21

dinsdag

25

zaterdag

Eerste kerstdag

22

woensdag

26

zondag

Tweede kerstdag

23

donderdag

notities

... verstandig om te gaan met korte lontjes.

Te vaak worden politieagenten, ambulancepersoneel en andere "werknemers met een publieke taak" lastiggevallen, geïntimideerd en bedreigd. Dat kan niet. Weg met de korte lontjes. Of zoals iemand in Leeuwarden zei: "Misschien zijn natte lontjes nog wel beter." Gelukkig 2011!

31 december oudejaarsdag
www.veiligepublieketaak.nl

DECEMBER 2010 / JANUARI 2011

27

maandag

31

vrijdag

Oudejaarsdag

28

dinsdag

1

zaterdag

Nieuwjaarsdag

29

woensdag

2

zondag

30

donderdag

notities

... notities te maken.

COLOFON

Dit is een uitgave van

het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

www.minbzk.nl

www.handvestburgerschap.nl

Redactie en vormgeving

BBK/Door Vriendschap Sterker

Drukwerk

Koninklijke Broese en Peereboom

Fotografie

ANP

Hollandse Hoogte

**Gelukkig 2011
en een prettige samenleving!**